

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8Pc/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206427
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617206427.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou v právnej veci navrhovateľa: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX proti odporcovi: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, o zrušenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.11.2017, sa navrhovateľ domáhal zrušenia výživného voči odporcovi, ktorý je jeho synom. Podaný návrh odôvodnil tým, že jeho manželstvo s matkou odporcu bolo o rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.03.2014, ktorým mu aj bola určená vyživovacia povinnosť na odporcu. Vzhľadom k tomu, že odporca ukončil školskú dochádzku, domáha sa navrhovateľ zrušenia svojej vyživovacej povinnosti.

2. Odporca s podaným návrhom nesúhlasil. Poukázal na to, že je ťažko zdravotne postihnutý, odkázaný na pomoc inej osoby - matky. Bol mu síce priznaný invalidný dôchodok, ten však nepostačuje na pokrytie jeho životných nákladov, na ktoré mu tak naďalej musí prispievať matka.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, vrátane pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/38/2014, a zistil nasledovný skutkový stav:

3.1. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporcovi bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 9P/38/2014-26 zo dňa 20.02.2014 na sumu 120 eur mesačne. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 05.03.2014. V tom čase bol odporca maloletý, navštevoval špeciálnu základnú školu v Topoľčanoch, trpel ťažkým zdravotným postihnutím. Navrhovateľ bol v tom čase nezamestnaný, matka odporcu v tom čase poberala opatrovateľský príspevok z ÚPSVaR Topoľčany vo výške 244,59 eur mesačne a rodičovský príspevok na dcéru vo výške 203,20 eur mesačne. Navrhovateľ aj matka odporcu mali aj v tom čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť k spoločnej dcére W., nar. XX.XX.XXXX.

3.2. Z predloženého komplexného posudku ÚPSVaR Topoľčany zo dňa 22.12.2016 (č.l. 18) vyplýva, že odporca má mieru funkčnej poruchy 80 %, trpí ťažkým zdravotným postihnutím so sťaženou pohybovou schopnosťou, pohybuje sa na mechanickom invalidnom vozíku, je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi, bytového zariadenia a zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením osobného motorového vozidla. Odporca potvrdil, že minulý školský rok ukončil školskú dochádzku,

v súčasnosti je doma a stará sa o neho matka. Vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopný samostatnej zárobkovej činnosti.

3.3. Z predloženého rozhodnutia Sociálnej poisťovne - Ústredie zo dňa 23.11.2015 (č.l. 28) vyplýva, že odporcovi bol od 23.04.2015 priznaný invalidný dôchodok, ktorého výška v súčasnosti predstavuje sumu 328,70 eur mesačne (č.l. 27).

3.4. Z potvrdenia ÚPSVaR Topoľčany zo dňa 12.01.2018 (č.l.26) súd zistil, že matke odporcu bol za rok 2017 vyplácaný peňažný príspevok na opatrovanie odporcu a to za obdobie od 01/2017 do 06/2017 vo výške 247,62 eur mesačne a od 07/2017 do 12/2017 vo výške 249,35 eur mesačne.

3.5. Odporca spolu s malol. sestrou W. a ich matkou žijú v spoločnej domácnosti so starými rodičmi z matkinej strany W. Z. a Q. Z., ktorí poberajú starobný dôchodok vo výške 436 eur mesačne a 301,10 eur mesačne (č.l. 29 - 30).

3.6. Matka odporcu, podľa predložených dokladov, platí stavebné sporenie dcére W. vo výške 5 eur mesačne, spotrebiteľský úver od UniCredit Bank po 56,06 eur mesačne (č.l. 31), životnú poisťku vo výške 31,83 eur mesačne v Ergo poisťovni (č.l. 43), ďalšiu poisťku v Allianz - SP vo výške 18,10 eur mesačne dcére W., poisťku odporcu vo výške 32,50 eur, svoju životnú poisťku v Allianz - SP vo výške 25 eur mesačne, za telefón sumu 57,77 eur mesačne, internet 23,22 eur mesačne, odporcovi zakupuje polročne ortopedické obuv s čím súvisia doplatky vo výške 3,49 eur, ďalej má zvýšené výdavky za benzín, keďže odporca je odkázaný na individuálnu dopravu motorovým vozidlom (č.l. 48), starým rodičom prispieva na stravu vo výške 150 eur mesačne.

3.7. Navrhovateľ býva v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej maloletou dcérou. Za bývanie platí podľa predloženého dokladu sumu 241,71 eur mesačne (č.l. 49), za elektrinu sumu 50 eur mesačne (č.l. 25). Jeho priateľka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Partizánske (č.l. 51). Navrhovateľ je zamestnaný pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 01/2017 do 12/2017 bol vo výške 596,08 eur (č.l. 50). Navrhovateľ platí súdom určené výživné na dcéru Sofiu vo výške 60 eur mesačne. Spláca spotrebný úver vo výške 72,69 eur (č.l. 55). Iný príjem okrem zamestnania navrhovateľ nemá, jeho zdravotný stav je v poriadku, nemá s ním zvýšené výdavky, v súčasnosti pracuje ako robotník v trojzmennej prevádzke, profesiou je vyučený murár.

4. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

5. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

6. Zákon o rodine spája vznik vyživovacej povinnosti rodičov s narodením dieťaťa a jej zánik zákon s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba podľa právnej teórie i ustálenej súdnej praxe rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Tento stav musí byť trvalý, pretože príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. V každom prípade treba vychádzať z konkrétnych okolností. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti. Dosiadnutím plnoletosti ani samotným ukončením školskej dochádzky vyživovacia povinnosť rodičov bez ďalšieho nezaniká. Zánik vyživovacej povinnosti nemôže spôsobiť skutočnosť, že dieťa je schopné akejkolvek zárobkovej činnosti, bez ohľadu na jeho odôvodnené záujmy, schopnosti, zdravotný stav a celkovú telesnú spôsobilosť, ako aj bez ohľadu na spoločenskú potrebu takejto práce (rozhodnutie Najvyššieho súdu publikované pod č. R 16/1968). Pri riešení otázky, či vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu nezanikla napr. v dôsledku toho, že oprávnená osoba je schopná sama sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) nemožno vychádzať len z toho, že dieťa už ukončilo základnú školskú dochádzku, a nie je ani v učebnom pomere, pričom je dostatočne vyvinuté a práceschopné, ale za rozhodujúce treba považovať, či vzhľadom na konkrétne

okolnosti má dieťa skutočne možnosť samo sa živiť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod č. R 23/2002).

7. Navrhovateľ sa v konaní domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi z dôvodu, že jeho vyživovacia povinnosť zanikla, pretože odporca ukončil školskú dochádzku, pričom v konaní bolo zároveň zistené, že mu bol priznaný invalidný dôchodok.

8. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že je pravdou, že od poslednej súdnej úpravy výživného v roku 2014 k zásadnej zmene pomerov došlo tým, že odporca ukončil školskú dochádzku a bol mu priznaný invalidný dôchodok, ktorý poberá v aktuálnej výške 328,70 eur mesačne; matka mu poskytuje celodennú opateru, na ktorú je vzhľadom na zdravotný stav (ťažké zdravotné postihnutie) odkázaný, za čo matka poberá opatrovateľský príspevok, ktorý bol v roku 2017 v priemernej výške 248,49 eur mesačne. Navrhovateľ aj matka odporcu majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére W.i, nar. XX.XX.XXXX.

9. Predmetom konania, ktorým bol súd s poukazom na § 78 ods. 1 Zákona o rodine viazaný, bolo zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporcovi, ktorý je jeho synom.

10. Po preskúmaní veci súd konštatoval, že napriek uvedenej zmene pomerov, nedošlo k zániku vyživovacej povinnosti rodičov a teda ani navrhovateľa k odporcovi, nakoľko neboli naplnené zákonné predpoklady, stanovené § 62 ods. 1 Zákona o rodine, pretože odporca reálne nenadobudol schopnosť samostatne sa živiť. Súd pritom dôsledne zvážil všetky okolnosti prípadu, avšak vzhľadom k tomu, že odporca je ťažko zdravotne postihnutou osobou a v dôsledku svojho zdravotného stavu nie je schopný sám sa živiť, teda vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť, ktorou by mohol sám ovplyvniť svoju majetkovú a zárobkovú situáciu a zabezpečovať si tak uspokojovanie svojich potrieb vlastnou prácou. Je pravdou, že odporca je poberateľom invalidného dôchodku, ktorá skutočnosť však nezakladá zákonom vyžadovanú podmienku zániku vyživovacej povinnosti rodiča - schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť. Nárok odporcu na dávku sociálneho systému formou invalidného dôchodku nemožno stotožniť s jeho schopnosťou samostatne sa živiť, táto dávka (i jej výška) totiž závisí od skutočností mimo jeho vôle a svojim vlastným úsilím nemá možnosť jej výšku ovplyvniť. Účelom poskytovania invalidného dôchodku nie je pritom nahradiť plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov postihnutého dieťaťa. Uvedené skutočnosti nemôžu ísť na ťarchu takto postihnutého dieťaťa - odporcu, pričom zákon o rodine ani právna teória nevyklúčujú situáciu, že vzhľadom k tomu, že dieťa nie je schopné (z akýchkoľvek objektívnych dôvodov) samo sa živiť, bude odkázané na výživné od rodičov po celú dobu trvania svojho života.

11. Súd v rámci konania o určenie, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu zanikla, skúma v zmysle § 62 ods. 1 zákona o rodine v zásade len otázku, či došlo k takej situácii, že dieťa je už schopné samo sa živiť. Ak súd dospeje k záveru, že dieťa nie je schopné živiť sa samo, vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu nezanikla a súd musí návrh zamietnuť. Vzhľadom k vyššie uvedenému záveru súdu, že odporca nenadobudol schopnosť sám sa živiť, vyživovacia povinnosť navrhovateľa k nemu v dôsledku nadobudnutia plnoletosti a vzniku nároku odporcu na invalidný dôchodok automaticky nezanikla a navrhovateľ je potom stále povinný platiť výživné na odporcu, a to v zmysle § 62 ods. 2 zákona o rodine minimálne v zákonom stanovenej výške. Súd zároveň prihliadol aj na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť k odporcovi je na strane oboch rodičov, avšak na strane matky je v podstatnom rozsahu pokrytá výkonom osobnej starostlivosti, ktorá je vzhľadom na zdravotný stav odporcu trvajúca a nevyhnutná. Návrh navrhovateľa na úplné zrušenie vyživovacej povinnosti k odporcovi tak bol nedôvodný a preto ho súd zamietol.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov túto náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní musí byť uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané, musí byť uvedená spisová značka tohto konania, je potrebné uviesť proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.